

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

An mercatori liceat pignus accipere? numero 19.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

antea vero est in dominio Massarij. Cum ergo res pro Domino crescat, ante illum diem frumentum crescat pro massario; post illum pro mercatore. Quod si mercator, quando rationabiliter timet, ne massarius distrahat alio frumentum, sibi illud, etiam auctoritate Iudicis sumit (quod ei ob securitatem suam tunc licite conceditur) servare debet pro massario augmentum, quod, iudicio prudentis, deductis expensis, aestimatur esse à die, quo illud sumit, usque ad diem præfixum in contractu, quia hoc massarij est, ut diximus, non mercatoris.

An possit statui certa quantitas frumenti?

18. Quarta difficultas: licitè celebratur hic contractus, determinando mensuras fructuum consignandas? id enim videtur reprehendere lex allatam num. 10. Respondeo, illicitè celebrari putant nonnulli propter prædictam legem; adde, quia possent determinari v. gr. mille mensuræ & solum anticipato dari decem, vel viginti aurei, prætextu pacti, quo, qui deinde debet supplere, supplebit; quod profecto verteretur in massarij damnum, qui non raro cogitur, in anno præfertim sterili, frumentum quærere tempore præfixo, ut promissas mensuras adæquet. Verum quamvis eas non determinare, tutius sit, ramen si sine fraude determinantur tot mensuræ, quot prudenti iudicio videbantur adæquare pretium massario numeratum, non video, unde iniustitia committatur. Quod si massario numeretur pauca

aliqua pecuniæ quantitas, solum in arrham futuri pretij, quid erit iniustitia, si ipse consentiat ad pretij dilationem? esto, aliquando mercator peccet contra charitatem, si inde valde massarius depauperandus sit; ad legem responderi posset, eam fundari in præsumptione fraudum: si igitur fiat sine fallacijs, coram Deo non peccabitur.

An mercatori liceat pignus accipere?

19. Quinta difficultas: liceatne mercatori in suam securitatem pignus item, præter contractum, à massarijs exposcere? respondeo licere; quilibet enim jus habet negotiandi circa rem suam, maiore cautione, qua potest. t. l. Azor t. 3. l. 10. de cambijs c. 11. q. 11.

An qui massarius non est, uti hoc contractu queat?

20. Sexta difficultas: is, qui massarius non est, potestne sine culpa similem contractum venditionis inire cum mercatore, vel etiam cum eo, qui mercator non est? respondeo tribus dictis.

21. Dictum primum: qui pecuniam accipit à mercatore, vel alio, carens intentione vendendi frumentum, cum segetes non habeat, nec alia via, v. g. emptione, frumentum habere sperat, celebrat contractum illicitum & periurum. Ratio est, quia simulat vendere, cum re ipsa nil vendat.

22. Inquires: mercator in hoc casu accipiendo suo tempore lucrum metæ,